

Juma Nellemann Kruses prædiken sidste søndag i kirkeåret

Taler

Juma Nellemann Kruse
Præst

Dato

21. november 2021

Sted

Tranebjerg Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken holdt Juma Nellemann Kruse ved sin indsættelse som sognepræst i Samsø Pastorat.

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 25, vers 31-46

- 1 Lad mig starte med at citere fra en bog, der handler om forholdet mellem
hedenskab og kristendommen i Danmark efter år 1000 og i hvert fald inden
reformationen. Det handler om kristningen af Samsø. En kristning, der foregik
helt uproblematisk. Man kender ikke navnet på Samsøs første missionær, han
5 bliver blot kaldt for den hellige mand i de skriftlige kilder.

- Det skal dog siges, at selvom samsingerne lod sig kristne uden de store
problemer, så var der et lille mindretal, der bestemt ikke var tilfredse med
situationen. De endte faktisk med at slå den hellige mand ihjel ved at drukne
10 ham i den hellige kilde. Han skulle være begravet ved Odsbjerg Kirke.

Nå – men inden den stakkels hellige mand blev druknet, hedder det om ham, og
jeg citerer:

- 15 ”han var kommet for at udfri samsingerne fra deres hedenske trældom og belære
dem om sandhedens og dydens vej og med sine løfter om salighed efter døden
drage dem mod det gode og med sine fordømmelser afholde dem fra det onde”.

Hvis det er rigtigt refereret, er det virkelig interessant.

20

Jeg gentager: ”...med sine løfter om salighed efter døden...”, lød det.

- Og det rammer lige ned i slutningen af dagens tekst, hvor der er en trussel om
fortabelse, hvilket i den kristne tradition ofte forbindes med evig pine eller det,
25 der er værre. Jeg er dog – som den hellige mand fra Samsø lader til at mene – jeg

er dog overbevist om, at truslen kun er teoretisk.

Johannes Møllehave (æret være hans minde, han døde jo i år) – Johannes Møllehave skriver et sted, at vi alle har lavet så mange fejl overfor vores næste i løbet af vores liv, at vi alle sammen ender med den hårde dom, og dermed ender i gruppen af fortabte. Men netop Guds nåde bærer os over i gudsriget efter vores synders nådige forladelse. Det er altså tanken om alles frelse, der her gør sig gældende – altså, at vi alle sammen i sidste ende omsluttet af Guds kærlighed i evighed. Jeg vil dog understrege, at det kan vi selvfølgelig ikke vide noget om. Det kan kun blive en tro og et håb, båret af Gud som kærlighed. Gud elsker os nemlig ikke for vores godhed, men fordi han er kærlighed. Og når Jesus – et andet sted i Matthæusevangeliet – beder os om at elske vores fjender, skulle det være mærkeligt, hvis han ender med at gøre det modsatte overfor os, og så endda på denne dommens dag.

Men tager det så ikke alvoren ud af kristendommen, vil nogen måske spørge. Her er det interessant at nærlæse evangelieteksten. For her fremgår det, at dem, der har gjort det rigtige, ikke kan huske, at de har gjort det rigtige. I hvert fald ikke noget rigtigt overfor Jesus. De undrer sig faktisk over rosen fra Jesus. De har handlet, som de har gjort, fordi det var det rigtige at gøre. Ikke for at komme i himlen eller få frelsen. Men fordi det var det rigtige at gøre. Som Martin Luther sagde: Gode gerninger gør ikke en kristen, men en kristen gør gode gerninger.

Tilsvarende er det interessant, at dem, der ikke har handlet, som Jesus har befaleet os at gøre, ikke kan forstå anklagen. De mindes ikke at have handlet forkert, og slet ikke overfor Jesus. Og den tilstand tror jeg, at mange af os, godt kan genkende. Mange af os er så optaget af dagens gøremål, at vi i forbifarten glemmer næsten. Ikke af ond vilje, men fordi vi ikke tænker over det. Og vi ser sjældent Jesus i vores medmennesker. Og slet ikke, hos dem vi ikke kan lide.

Faktisk er det tankevækkende – det gode vi vil, gør vi ikke, men det onde vi ikke vil, det gør vi, for nu at referere til Paulus.

Vi har pligt til at drage omsorg for vore medmennesker, ja drage omsorg for alt levende. Når man siger, ”alt levende”, kan det godt lyde lidt abstrakt. Men egentlig er det meget konkret. Hvorfor forbruger vi stadig, som vi gør, når vi ved, at klimaforandringerne, som især er et resultat af vores overforbrug i vores

65 rige del af verden, når vi ved, at vores levevis også kan ramme
arts mangfoldigheden blandt dyr og natur, ja at det faktisk kan ramme
mennesker på den anden side af jorden? Hvorfor fortsætter vi så vores forbrug
og levevis? Meget kan sikkert forklares med, at det faktisk kan være meget
70 besværligt og meget dyrt at leve klimavenligt. Det burde være både nemt og
billigt at leve klimavenligt. Selv kronprinsen kalder grønne løsninger for et
”overjordisk spørgsmål” – ja, det sagde han faktisk for ikke så længe siden. Det
kræver sikkert et nyt afgifts- og skattesystem, som jo er en politisk diskussion.
Og alt kan sikkert heller ikke foregå overnight. Nogle nye forbrugsvaner tager
75 tid. Omvendt skal der sommetider ikke så meget til, og fremfor alt – hvis vi
faktisk synes, at det er det rigtige at leve til gavn for alt levende, hvorfor undlader
vi så, hvorfor gør vi ikke en større indsats? Teologen Ole Jensen kalder os for
praktiske ateister. Han siger: ”Om alle moderne mennesker gælder det, at når vi
går på arbejde, og når vi køber ind og er forbrugere, sætter vi parentes om Gud”,
skriver han. Vi handler altså i praksis som om, at vores forbrug ikke betyder
80 noget negativt for andre mennesker. For at sige det samme på en anden måde:
Du skal aldrig sætte parentes omkring Gud. Heller ikke når du går på arbejde
eller køber ind. Det er for resten interessant, at dagens tekst ikke taler om et
”du”, men om et ”I”. for vi kan hver især ikke trække læsset alene, selvom vi jo
hver især skal gøre vores bedste. Det er fællesskabet fremfor alt. Og her er Samsø
85 på nogle områder en prisværdig undtagelse, når det gælder klimabevidsthed.
Som flere af jer sikkert ved, modtog Samsø Kommune for halvanden uges tid
siden en FN-pris for at være klimaleder som det første lokalsamfund i verden. Så
vigtige ting sker, også på dette område.

90 Denne søndags tekst kaldes ofte for Verdensdommen – et noget bombastisk
navn. Den handler først og fremmest om opgaven. Har vi forstået opgaven? Og
hvis vi hævder, at vi har forstået opgaven -hvordan går det så egentlig med at
lytte til Jesu ord og handle derefter?

95 Men Jesus er jo både opgave **og** gave. Vi skal huske at minde os selv om, at det er
Jesus og kun Jesus, der er vores dommer på disse områder. Det er ham, der
møder os med verdens største kærlighedserklæring, som også er en dom – med
ordene: Dine synder er dig forladt. Dine mange fejl tilgives dig.

100 Helligmand eller ej.

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

105

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Klimaprædiken, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Sidste søndag i kirkeåret

110

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/juma-nellemann-kruses-praediken-sidste-sondag-i-kirkearet>

115

120

125

130

135

140